

Turinys

Pratarmė	3
I. Lietuvių kilmės aiškinimų ir tyrimų apžvalga	6
1. Istorikai apie lietuvių kilmę	6
2. Kalbininkų darbai	17
3. Archeologų tyrimai	24
4. Antropologų darbai	28
Literatūra	32
II. Baltų susidarymas	40
A. Indoeuropiečių problema	40
1. Indoeuropiečių protėvynės klausimas	40
2. Archeologijos duomenys	41
3. Indoeuropiečiai antropologijos požiūriu	44
B. Prabaltai ir baltai	47
1. Baltų arealas toponimijos duomenimis	47
2. Archeologinės kultūros	52
3. Baltų susidarymas antropologijos požiūriu	69
Literatūra	75
III. Vakarų, rytų ir Dnepro baltai	82
1. Baltų prokalbės irimas	82
2. Archeologinės kultūros	86
a. Vakarų baltų pilkapių kultūra	86
b. Brūkšniuotosios keramikos kultūra	88
c. Dnepro baltų kultūros	93
3. II—I tūkstantmečio pr. m. e. baltai antropologijos duomenimis	96
Literatūra	98
IV. Baltų gentys I—IV amžiuje	101
1. Rašytiniai šaltiniai	102
2. Archeologijos duomenys	104
a. Kultūrinės sritys pagal laidojimo paminklus	104
b. Vėlyvoji brūkšniuotosios keramikos kultūra	110
c. Djakovo kultūra	112
d. Zarubincų kultūra	113
3. Antropologinės II—V a. baltų ypatybės	114
Literatūra	120
V. Baltų gentys V—VIII amžiuje	124
A. Baltų gentys ir jų arealai	124
1. Rašytiniai šaltiniai apie to meto baltus	124
2. Visuomeniniai santykiai	127

3. Archeologinės kultūrinės sritys	129
B. Dnepro baltų genčių likimas	143
1. Archeologijos duomenys	143
2. Kalbos duomenys	146
C. Lietuvių tautybės ištakos	150
1. Archeologijos duomenys	150
2. Centrinio baltų arealo skilimas ir lietuvių kalbos ištakos	156
3. Lietuvių ir finougrų ryšiai	160
4. V—VIII a. Lietuvos gyventojai antropologijos duomenimis	163
Literatūra	167
VI. Lietuviai IX—XII amžiuje	172
1. Rašytiniai šaltiniai	172
2. Lietuvos vardo kilmė	180
3. Lietuvių tautybės susidarymas	183
4. Antropologijos duomenys	199
Literatūra	200
VII. Lietuviai XIII—XIV amžiuje	203
1. Lietuvos valstybės susidarymas	203
2. Feodalinės lietuvių tautybės susidarymo pabaiga	206
a. Rašytiniai šaltiniai	206
b. Archeologijos duomenys	209
3. Kitų baltų genčių įsiliejimas į lietuvių tautybę. Substrato reikš-	
mė lietuvių tarmių formavimuisi	212
4. Lietuvių antropologiniai ypatumai	232
Literatūra	235
Резюме	237
Asmenvardžių rodyklė	249